

OPĆE INFORMACIJE		
Nositelj kolegija	Red. prof. (T) dr. sc. Branko Matulić	
Naziv kolegija	Crkvena umjetnost	
Studijski program	<u>Prijediplomski teološko-katehetski studij</u>	
Status kolegija	Obvezni	
Godina studij	1.	
Semestar	zimski	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	45P
OPIS KOLEGIJA		
Ciljevi kolegija		
Upoznavanje s temeljnim činjenicama vezanim za povjesne, civilizacijsko-kulturološke, a posebno filozofsko-teološko-liturgijske potke razvoja, dosega i značenja kršćanske, a u užem smislu katoličke crkvene, odnosno sakralne likovne umjetnosti, te način primjene stečenih kompetencija u katehetskom radu.		
Uvjeti za upis kolegija		
Uvjeti propisani općim aktima Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Splitu.		
Očekivani ishodi učenja za kolegij		
1) identificirati, navesti i rastumačiti temeljne pojmove povezane s razvojem i značenjem kršćanske, katoličke crkvene, odnosno sakralne umjetnosti, 2) prepoznati i objasniti temeljna etička, tj. filozofsko-teološko-liturgijska i estetska načela različitih stilskih razdoblja u crkvenoj, odnosno sakralnoj umjetnosti, 3) razvijena vizualna percepcija u prepoznavanju različitih likovnih izražajnih oblika na tehnološkoj i sadržajnoj razini, 4) prepoznati, povezati i rastumačiti vezu između predaje, tradicije, apokrifnih i kanonskih tekstova i likovnog stvaralaštva crkvene, odnosno sakralne umjetnosti u okviru i izvan liturgijskih čina, 5) primjena usvojenih etičkih i estetskih načela likovnog stvaralaštva crkvene, odnosno sakralne umjetnosti u katehetskom radu kao univerzalnim sredstvom komunikacije s posebnim naglaskom na fenomenologiju likovnog izraza kao simboličnog govora, 6) spoznaja o nedjeljivosti, odnosno stalnom i aktivnom utjecaju i doprinisu crkvene umjetnosti u odnosu na liturgijske čine, 7) spoznaja o potrebi stalne skrbi, čuvanja i obnove crkvene i sakralne likovne baštine i poticanje suvremenih likovnih izraza u službi liturgije i izvan nje.		
Sadržaj kolegija		
1. Uvodno predavanje (1,5 sat) 2. Teologija slike (1,5 sat) 3. Kršćanski simboli (1,5 sat) 4. Temeljni pojmovi kršćanske ikonografije (1,5 sat) 5. Dioklecijan i kršćanstvo, terenska nastava u Dioklecijanovoj palači (3sata) 6. Likovne tehnike (1,5 sat) 7. Ranokršćanska umjetnost (1,5 sat) 8. Likovnost blagdana Svih Svetih (1,5 sat) 9. Predromanička crkvena umjetnost (1,5 sat) 10. Predromanička crkvena umjetnost u Hrvatskoj(1,5 sat) 11. Liturgijske boje (1,5 sat) 12. Romanička crkvena umjetnost (1,5 sat) 13. Romanička crkvena umjetnost u Hrvatskoj (1,5 sat)		

- | |
|--|
| 14. Simbolika brojeva u crkvenoj umjetnosti (1,5 sat) |
| 15. Gotička crkvena umjetnost (1,5 sat) |
| 16. Gotička crkvena umjetnost u Hrvatskoj (1,5 sat) |
| 17. Teologija jaslica u likovnim umjetnostima (1,5 sat) |
| 18. Renesansna (manirizam) crkvena umjetnost (1,5 sat) |
| 19. Renesansna crkvena umjetnost u Hrvatskoj (1,5 sat) |
| 20. Barokna (rokoko) crkvena umjetnost (1,5 sat) |
| 21. Barokna crkvena umjetnost u Hrvatskoj (1,5 sat) |
| 22. Crkvena umjetnost od baroka do moderne (1,5 sat) |
| 23. Crkvena umjetnost u svjetlu suvremene umjetnosti (1,5 sat) |
| 24. Ivo Dulčić – paradigma moderne umjetnosti i sakralnosti (1,5 sat) |
| 25. Suvremena crkvena arhitektura i liturgijski prostor (1,5 sat) |
| 26. Suvremeni hrvatski likovni umjetnici i pojam sakralnog (1,5 sat) |
| 27. Umjetnost, umjetnici i pape (1,5 sat) |
| 28. Zaštita crkvene likovne baštine-primjer zaštite mozaika I. Dulčića (1,5 sat) |
| 30. Zaključna razmatranja (1,5 sat) |

<i>Vrste izvođenja nastave (staviti X)</i>	<input checked="" type="checkbox"/> predavanja <input type="checkbox"/> seminari i radionice <input type="checkbox"/> vježbe <input type="checkbox"/> obrazovanje na daljinu <input type="checkbox"/> terenska nastava	<input checked="" type="checkbox"/> samostalni zadaci <input checked="" type="checkbox"/> multimedija i mreža <input type="checkbox"/> laboratorij <input type="checkbox"/> mentorski rad <input type="checkbox"/> ostalo
--	--	---

Obveze studenata

Redovito pohađati nastavu, aktivno sudjelovati u interaktivnoj dijaloškoj komunikaciji tijekom predavanja i prezentacija u sklopu interpretacijsko-analitičkog razgovora, komunicirati po potrebi putem elektroničke komunikacije, ispunjavati povjerene zadaće kroz kontinuiranu provjeru znanja, odnosno parcijalnih provjera znanja tijekom semestra.

Praćenje rada studenata (dodati X uz odgovarajući oblik praćenja)

Pohađanje nastave	X	Aktivnost u nastavi	X	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	X	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	X	Referat		Praktični rad	
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitnu / Način provjere stečenih ishoda učenja za svaku studentsku obvezu

Evidencija o pohađanju nastave, sudjelovanje u raspravi, poznavanje istumačenog sadržaja i zadane literature kroz kontinuiranu provjeru znanja i povremenu parcijalnu provjeru znanja. Vrednovani elementi završne ocjene: pohađanje nastave – sukladno pravilniku o studiranju, sudjelovanje u raspravi 20%, rezultati kontinuirane usmene provjere znanja 30%, rezultati povremenih parcijalnih usmenih/pismenih provjera znanja– 50%.

Obvezna literatura i broj primjeraka u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na kolegiju

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Ivica Žižić Slava križa : simbolika i slike vjere u ranokršćanskim kulturi, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2017.		
H. W. Janson: Povijest umjetnosti, dopunjeno izdanje, Staneš, Varaždin, 2003.,		

A. Badurina (ur.), <i>Leksikon ikonografije, liturgike i simbolike zapadnog kršćanstva</i> . Zagreb, 1996		
I. Šaško, Liturgijski simbolički govor, Glas Koncila, Zagreb, 2004.		
Enciklopedija hrvatske umjetnosti 1 i 2, Zagreb 1995.		
Dopunska literatura		
<p>I. Žižić, <i>Ars liturgica I. Teološki pristupi umjetnosti, Crkva u Svetu</i>, Split 2014.</p> <p>A. Šuljić, <i>O odnosu likovne umjetnosti i kršćanstva, Slike i njihova moć</i>, Služba Božja 52 (2012.), br. 1, Split 2012., 51 – 60.</p> <p>I. Žižić, <i>Križ u ranokršćanskoj simbolici i liturgiji, Uz nekoliko bilješki o simbolima križa u Saloni</i>, Tusculum 5, Solin 2012., 103-113.</p> <p>Z. S. Gojnik, A. Crnčević, M. O. Šćitaroci, <i>Utjecaji na preobrazbe kršćanske liturgijske arhitekture do 20. Stoljeća</i>, Prostor 2(42) 19(2011), Zagreb 2011., 282-295.</p> <p>A. Crnčević, <i>Baptisterij episkopalnoga centra u Saloni u liturgijsko-teološkom kontekstu</i>, u: J. Dukić – S. Kovačić – E. Višić-Ljubić, <i>Salonitansko-splitska Crkva u prvom tisućljeću kršćanske povijesti. Zbornik radova međunarodnoga znanstvenog skupa u povodu 1700. obljetnice mučeništva sv. Dujma</i>, Split, 2008., 331-349.</p> <p><i>Crkva i likovna umjetnost. Radovi XLIV. Teološko-pastoralnoga tjedna u Zagrebu</i> 27. - 29. siječnja 2004., Bogoslovka smotra 74, Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 2004.</p> <p>I. Koprek, <i>Crkva i umjetnost u obzoru istine i slobode</i>, Nova prisutnost I/1 (2003), Zagreb 2003., 115-122.</p> <p>Lj. Mokrović, Uzajamni utjecaj kršćanstva i umjetnosti na zajedničkom povijesnom putovanju (I.dio); Od ranokršćanstva do ranog srednjeg vijeka, Obnovljeni život (56) 1 (2001), Filozofsko teološki institut Družbe Isusove, Zagreb 2001., 79-102.</p> <p>Lj. Mokrović, Uzajamni utjecaj kršćanstva i umjetnosti na zajedničkom povijesnom putovanju (II.dio); Od renesanse do 20. stoljeća, Obnovljeni život (56) 2 (2001), Filozofsko teološki institut Družbe Isusove, Zagreb 2001., 139-161.</p> <p>J. Ratzinger, Art and Liturgy - The Question of Images, Adoremus Bulletin, Online Edition - Vol. VII, No. 10: February 2002; http://www.adoremus.org/0202artliturgy.html</p> <p>J. Ratzinger, Sacred art, inspired by faith, both reflects and informs the culture - Adoremus Bulletin, Online Edition - Vol. VIII, No. 1: March 2002;</p> <p>http://www.adoremus.org/0302artliturgy.html</p> <p>Mircea Eliade, <i>The Sacred and the Profane: The Nature of Religion: The Significance of Religious Myth, Symbolism, and Ritual within Life and Culture</i>, New York: Harper & Row, 1961</p>		
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija		
<p>Interaktivna komunikacija sa studentima tijekom predavanja u sklopu interpretacijsko-analitičkog razgovora, putem elektroničke komunikacije i povratnih informacija nakon primitka prezentacija predavanja, kontinuirane provjere znanja te parcijalnih/cjelovitih provjera znanja i putem službenog sustava praćenja kvalitete na sastavniči.</p>		